

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények küldendők.

Kéziratok vissza nem
 adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája, hová az
 előfizetési pénzek, a hirde-
 tések és ezeknek díjai, va-
 lamint a felszólamlások küldendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
 TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
 VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
 Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadóhivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

Társadalmi kórság.

Ha nap-nap után szorgalmasan olvassuk a lapokat, megdöbbenve tapasztaljuk, hogy a bűn csak úgy burjánzik édes hazánkban. A levegő fertőzött, tele van méltelylyel, a gazzettek, szédelgések, svihák-ságok bacilusaival. Beteg a mai társadalom, nagyon beteg. E kórság nem pillanatnyi, nem múló, e beteges állapot már elmérgesedett, e nyavaja idültté vált. Egyre terjeszkedik, a példa nem rettent, sőt ellenkezőleg: oktat, tanít bátorit.

Mind tömegesebben találkozunk a társadalom elfajulásának legkülömbözőbb nevelivel; szüntelenül növekszik a sikkasztók, tolvajok, rablógyilkosok, betörők, csalók, szélhámosok tábora. Szaporodik megállapodás nélkül a legmegátalkodottabbak diszes névsora; a Pap Bélák, Takács Zoltánok, Koritovszkyak, gróf Potovszkyak, Falkaiak stb.-ek nyomon követik egymást.

Nincs hét, melyben egy-két országra szóló, szenzációs leleplezés, nagyszabású sikkasztások, óriási betörések, lopások, tömeges kaucziószédelgések, hamis kártyások, bankóhamisítások nyomára ne jönnének.

A törvény sujt, a törvény büntet, igazságot oszt, inti az emberiséget a bűncse-

lekményektől való tartózkodásra és a bűn még is halad föltartóztatlanul a maga útján, nem rettegve, nem félve a törvény torló kezét.

Micsoda örület, vak szenvedély, lázas állapot az, mely nem irtózik, nem retten vissza a törvény sujtó, messzire nyúló kezétől! A pénz utáni mohó kapzsi vágy. A mai ember a pénz bolondja, betege.

Egy gondolat tölti be egész lényét, s ez a pénz, ez jár egésznap agyában, ez nem hagyja aludni. Este ezzel fekszik, ezzel ébred, ezzel boldog, e nélkül beteg.

Azok a pénzsovár emberek, kik embertársaikat meglopni, kirabolni, becsapni, megcsalni minden nagyobb lelki rázkódtatás, lelkiismeret furdalás nélkül tudnak, ha arra kedvező alkalom van, az olyanok dologkerülők. — Förtellemmel fordulnak el a munkától, borsózik a hátuk a tisztességes kenyérkeresettől, megvetéssel, utálattal vannak a dolog iránt, könnyen, gyorsan, bár ferde úton, akarnak pénzhez jutni; az úrhatnám-ság, a nagy szerepet játszás, az élősdiség lovagjai ezek.

A főelv: nem dolgozni, de másnak a zsebében, pénzén, vagyonán élösködni: sorra pumpolni valamennyi ismerőst, ha ebből ki-

fogy, sorra pumpolni, becsapni az embertársakat, azután jönnek a legfondorlatosabb csalások, lopások, sikkasztások; az ilyen ember már annyira beleélte magát a bűnbe, hogy beteg lenne, ha nem tenne valami törvénybe ütköző dolgot.

Igen gyenge a mai emberiség; oly gyenge lábón áll az erkölcsé, hogy nagyobb kísértésnek ellentállni nem tud. — A pénz, az átkozott pénz, vonz, hajt unszol, csábit. Ő uralkodik felettünk, dobál ide-oda, kénye kedve szerint hány-vet bennünket. Főlelemel, lesujt; forgat bennünket, azután elereszt; a mennyországot mutatja nekünk, azután a pokolba ránt. Igen a pénz rabjai, legalázatosabb rabszolgái vagyunk, feltétlen hatalma van felettünk, korlátlan fejedelme lelkünknek.

Mintha gyógyíthatatlan betegségben szenvedne társadalmunk, mintha idült makacs pénzkórság rágódna testünkön, mely lassan, de észrevehetőleg öl. Nem akarunk, vagy nem találunk orvosságot, mely e nyavalyán segítene; gyengék vagyunk még e veszedelmes kór gyógyításához is; nyugodt megadással tűrjük e fekélyek rágódását testünkön.

Börtön, fogház, fegyház már nem fé-

TÁRCZA.

Apám halálára.

A mécsnek sugára bánatosan reszket,
 Halovány arcokat világítva meg.
 Szomorú anyának, picziny gyermekeknek
 Szemeiben fényes bánatkönny rezeg.

Az ágy felől kínos, halk sóhaj hallatszik,
 Megtörve térdel le a kicsiny család,
 Apró gyermekajkak remegve rebegik:
 „Édes, jó Istenem ne vedd el apát!”

Fiatál szép asszony, fojtott nyöszörgéssel
 Leroskad a haldokló ágya elé,
 Verejtékes arcát esőkolja vad hévvel,
 Önéltét szívesen lehelné belé!

A beteg egy percze felnyitja szemeit,
 Bágyadt mosolygással szanaszét tekint,
 Felemelkedik, de elvesztve erejét
 Kínosan sóhajtvá fekszik le megint;

„Édes feleségem“ hörgi szakadozva,
 „Picziny gyermekeim búcsúznunk kell most“
 Áldást rebeg már-már hidegülő ajka,
 S az a két áldott kéz végső áldást oszt.

Elesendesül minden csak az óra ketyeg
 Egyhangún, mint mindig, semmi más zaj nincs,
 Nyugodtan mosolyog az ágyban a beteg,
 Arcán fájdalomnak még csak nyoma sincs.

Lelke már a mennyben, a gonok nem bántják,
 A jó Isten neki tán most igéri,
 Hogy a földön hagyott árva kis családját
 Gondjaiba veszi, örzi megvédi!

Rényi Mariska.

Ha nem lehet máskép.

Az „Abony“ eredeti tárczája.
 Írta: Máthé Ilona.

(Folytatás.)

Az asszony sápadtan állt a szoba közepén,
 keményen harapta össze fogait, hogy fel ne szí-
 szenjen a felsorolt veszteségek mindenikére. Úgy
 hatottak lelkére a szavak, mint korbács ütés; türte
 némán, jajszó és könnyek nélkül, míg csak a lo-
 vára és gyémántjaira nem került a sor. Akkor
 már nem bírta tovább. Mély nyögéssel jajdult föl
 kebléből a kétségbeesés, fejét keblére hajtotta, s
 összekulesolt két kezére lassan gördült az első
 égető könnyesepp.

— Ember! — tört ki végre — ha Istent
 ismersz, ha van menekvés, ments meg! csak egy
 évre, még . . . csak egy félre . . . egyetlen hó-
 napra! Élni, élni, élni akarok még . . . de hiszen
 nem is igaz . . . ugy-e hazudott?

A kis ügyvéd hallgatott de csak addig, míg
 szükségesnek tartotta, hogy a befeeskedett méreg
 jól beleegye magát a szervezetbe. Aztán közelebb
 lépett, alázatos pózt csapott és kezdte:

— Méltóságos asszonyom, amit mondtam,
 sajnos nagyon is igaz. Azt kérde, nincs-e menek-
 vés? Hát nem mondtam, hogy minden az enyém?

Az összes hitelezőket kielégítettem, minden váltó-
 juk a kezemben van. Most hát válasszon. Akar-e
 hónapos szobában lakni, melyet maga fog seperni,
 akar-e gyalog olesó cipőkben járni, karton ruhát
 viselni, — vagy pedig megtartja palotáját, gyé-
 mántját, fogatát, cselédségét. Egyetlen szavába
 kerül s holnap már az összes vagyonát lábaihoz
 teszem.

Az asszony fölocsúdott és figyelni kezdett.
 Megrázkódott az undortól, aztán fölegyenesedett,
 s az ügyvédet tetőtől talpig végig mérve, mint a
 hogy a színpadon tán Jászaitól látta, ennyit felelt:

— Azt hiszi, mert, félek a nyomortól, a
 szeretője leszek? Hitvány? — És elfordult tőle
 megvetőleg.

— Szentséges Isten! ki merne ilyet még
 gondolni is! Hogy káromolhatja így önmagát?

— Mit akar hát tőlem?

— Vájjék! . . . s hat hét múlva a megko-
 pott Székely-czímer helyett Vertán Simi monog-
 ramja fog ragyogni a négyes fogat szerszámján,
 Dénesről nincs is mit beszélni. Maga ugysem
 szerette soha.

— Én nem, de ő szeretett. Másképp nem
 vette volna el Ács Verát, az anyja varrónóját.
 Dénes nem egyezne bele a válasba.

Hatalmazzon föl hogy ki csikarhassam tőle.
 Az asszony tétova mosolylyal nézett hosszan
 az ügyvéd apró, hunyorgó szemébe.

— Óh Vertán! . . . édes hü barátom . . .
 s mind a két kezét felé nyújtotta — ha maga . . .
 ha én . . . ha tudná . . .

— No, most meg már maga kezd érzelegni.
 Látja én csupa józan lettem. Ez egy üzlet közöt-

lemlíti meg a mai emberiséget, mint a gyermeket ma már nem igen lehet ijesztgetni a kéményseprővel, mumussal.

A legszomorúbb, hogy most nyár derekán jóval nagyobb a büntettek száma, mint télen, mikor ugyanis avval szoktuk azokat mentetgetni, hogy az éhség, hidegség stb. számos embert a bűn újára sodor.

Majdha társadalmunk tudatára ébred annak, hogy mi az a valódi munka, mely nemesít, éltet és bátorít, edzi a szívet, aczélazza a lelket, szabad röptüvé teszi a gondolatot, akkor némileg javulni fog a mai köros állapot.

Fel kell ocsúdnia mély álmából a társadalomnak és be kell látnia, hogy az igaz munkában van igaz gyönyörűség, őszinte öröm; ez szilárdítja az erkölcsöket, ez veti meg erős alapját egy nemzedéknek; nagy szorgalom, erős akarat, fáradhatlan munka nevel férfiakat egy hazának.

Csak oly nemzet lehet nagy, hatalmas, utolérhetetlen, melynek komoly erős, nemesen gondolkodó, hazafias érzelmű fiai vannak.

Levél a szerkesztőhöz.

Tisztelt Szerkesztő úr!

Legyen szives alábbi soraimnak lapjában helyt adni.*)

Lesz vagy nem lesz?

Ezen két szót lehet hallani hetek óta, azon szülőktől, kiket a polgári iskola érdekel.

Ha lesz, azt bizony már jó volna tudni, ha nem lesz azt még szükségesebb tudni, hogy polgári iskola hiányában azon szülők, kiknek nem adatott meg az anyagi tehetség, hogy gyermekeiket idegenbe taníttassák, határozassanak gyermekeik jövője felett. És ha nem lesz, mért nem lesz?

*) Szivesen adunk helyet a levélnek, felvilágosításul azt is megmondhatjuk, hogy járásunk főszolgabírája is elkövet mindent a gyors intézkedés érdekében, olyan férfiak, mint Antos Béla, Lukács és Komáromy állanak az ügy élén, tehát haladnunk kellene, de hátráltatja az ügyet a fontolgatások lassú tempója. Szerk.

tünk, amely nekem határozottan igen jónak ígérkezik. Igaz, hogy szegény Dénest sajnálom.

Tehát fölhatalmaz? Igen vagy nem?

Az asszony elfordult, pillanatnyi csend volt. Aztán lesütött szemmel gyenge hangon felelte:

— Igen.

Gyémántos kezét odanyújtotta szemérmesen. Az ügyvéd csak a hegyét érintette a finom újjaknak, mint tegnap vagy az előtt.

— Méltóságos asszonyom meg van velem elégedve? hunyorgott ravasz alázattal.

— Miért nem nevez Verának?

— Még nem, majd ha Dénest sikerül rábeszélni, hogy elváljon. Most pedig engedje meg, hogy magamhoz vegyem a hiteles meghatalmazást.

Megfogta a szép asszony kezét, s egy gyors, ügyes mozdulattal lehúzta újjáról a széles karika gyűrűt.

Az asszony maga maradt. Egy üveg kölnivizből öntött a kezére, hogy le mossa róla az almalevet, vagy tán az ügyvéd csókját. Aztán az ablakhoz lépett, bágyadt mozdulattal monologizált.

— De hát, ha nem lehet máskép . . .

Az ügyvéd pedig kilépett a terraszra s apró tipegő léptekkel sietett a kis pavillon felé, melyet egy széles, mély árok választott el a parktól.

Az átvezető hidon megállt egy pillanatra s gondolkozva nézte a lassan folydogáló vizet, öszszeszedte magát, aztán csöndesen lépett be a pavillon félig csukott ajtaján.

Egyenesen az ablakfelé tartott. Egy férfi ült

kitudná azt megmondani? Várjuk a sült galambot.

Nem-e fizetnek Abony polgárai polgári iskola címén pótdadót? Hát tisztelt előjáróság, ezt akkor miért fizetjük? Hogy az utánnuk következő generációnak pénze legyen, azt azok élvezhessék? nem mi, a kik azt fizeljük? Mért ne lehetne a polgári iskolát, értve az első osztályt megnyitni? mi áll útba? Nem bírjuk talán az államnak határozott ígérteit? Ez nem ok ott, hol 50—60 gyermek taníttatásáról van szó, és a városnak 30.000 kor. forgalmáról. Mert 50 gyermeknek vidéken való taníttatása 30.000 koronát jelent. Miért kell ezt városunkból kivinni, mért ne maradhatna gyermek is és a pénz is itthon? Óh ne féljenek tisztelt uraim 1—2 perczent pótdadó emelésétől.

E város polgárait szivesen fogják ezen terhet elviselni, ha annak jövedelmét nem a jövő, hanem a jelen generáció élvezheti.

Sokkal szegényebb községek hoztak már nagyobb áldozatot közművelődési czélokra. Mért ez a halaszgatás, gyűlés-gyűlés után? Itt állunk az iskola év küszöbén a vaskalappal kezünkben, kopogtatunk, de belépni nem merünk, mert félünk, hogy nem kapunk jövő évben állami segélyt. S mi történne ez esetben? Semmi tisztelt előjáróság; lenne egy kis anyagi veszteség, egy nagy erkölcsi nyereség ellenében. De várunk tovább nem lehet és nem szabad! Ezen ügyet erkölcsi kötelessége előmozdítani, első sorban a város előjáróságának s külön-külön minden egygyes polgárnak.

A jövő generáció büszkébben fog elődeire vissza emlékezni, ha 100 perczenttel a közművelődés terén előbbre leszünk, mint 2 perczent pótdadóval hátrább. Tehát energikusabb tevékenységet, több és serényebb munkálkodást és csak egy gyűlést tisztelt előjáróság, de olyat, mely Abony város fejlődésében örök emlékezetű marad.

Löffler Miksa.

Méhészeti előadás.

Kiszely Ede, a félegyházi méhészeti kerület — hová abony is be van osztva — méhészeti vándor tanára igen érdekes és élvezetes szakoktatást tartott városunkban, a méhészeti — mint közgazdasági ág — sikeres kultiválásáról.

Az elméleti részt az anyakönyvi hivatal nagy termében adta elő, hol mintegy 20—25 méhész gyűlt össze annak meghallgatására.

Kiszely tanár maga is nagy méhész lévén, mert 120 családdal méhészkedik, melyeket egyedül ő maga kezel, bokros elfoglaltsága dacára, és pedig oly sikeresen, hogy mint az előadás keretébe megjegyezte, évenként átlag 2000 korona haszonnal.

Persze mi kezdő és tapogató méhészek na-

ott mozdulatlanul, öszülőfejét az íróasztalon keresztbe fektetett karjaira hajtva.

Az ügyvéd csöndesen tette a vállára kezét.

— Alszol, Dénes?

Az fölemelte a fejét, nyugodtan mondta:

— Elszunyadtam.

— Bánatodban?

— Inkább a melegtől.

— Hát igazán . . . semmit se bánkódol?

— Barátom én erre el voltam készülve, kezdettől fogva tudtam hogy az az út, a melyen elindultunk, csak ide vezethet s a vége pedig nem lehet más . . . mint ez.

S egy elefántcsont agyú revolverre mutatott, a mely előtte hevert az asztalon.

Vertán nem illetődött meg.

— Mindenki azt mondja, — vetette oda halkan.

— Te is ugy-e?

— Én is.

— Köszönöm fiam. Mindég praktikus örménynek ismertelek, már az iskolában, mikor pecnezélussal finoman kihasítottad a lakkezipőmet, meg öszsze tentáztad a ruhámat, hogy aztán neked adjam, s te viseld. Ilyen kenyeres pajtástól nem is vártam mást, mint ezt az őszinteséget. Szeretlek fickó, de most — szervusz. Jólesz, ha magamra hagysz . . . ha nincs más bölcs szavad.

— De van.

— Mi az?

— A feleségeddel mi lesz?

— Dénes vállát vonogatva felelt:

— Még elég szép asszony, fiatal is, megélhet.

gyon elesodálkoztunk ekkora jövedelmen, mert hisz legjobb méhészeink is felényi családdal alig egy negyedrészt tudják produkálni ekkora jövedelemnek, midőn azonban megmagyarázta az okos szerű és praktikus méhészkedésnél a tudni valókat, a fogásokat, minden kétségünk eloszlott, mert bizony sok új dolgokat tudtunk meg, melyeknek egyszerűsége és gyakorlati haszna kézzel foghatólag tarult föl előttünk.

Kiszely másfél órai elméleti előadásában a méhnek nem a bonczani kérdését fejtegette emészthetetlen tudományos alapon, nem azt magyarázta, hogy a méhnek hány lába, milyen szeme, füle, orra, szája, csapja, szárnya, potroha, gyűrű, fullánkja stb. van, mert azt ha tudjuk jó, ha nem úgy is jó (sajnos azonban, hogy a fullánkja legismertesebb kivált kezdő méhészeinknél.) hanem a gyakorlatra és sikeres méhészkedésre fektette a főszólyt, praktikusán, kézzel foghatólag magyarázta meg, hogy miként érdemes méhészkedni s mi biztosítja legjobban az anyagi hasznot. Megmagyarázta, hogy miként kezeljük méheinket, miktől óvjuk, hogy serkentsük szorgalomra, mikor hogyan szedjük el a mézet, hogy mentjük meg az elanyattal oltott családokat, sőt még az álnyásokat is stb.

Az előadás végeztével lelkesen megéljenézte a hallgatóság s aztán Király Ferencz méhésébe vonultak ki, hol gyakorlatilag megmutatta a méhek okos szerű kezelését, olesó és praktikus mézpergetők készítését stb., mely előadásáért aztán egy méhecske ajkon is csókolta.

Hét óra felé lett vége az előadásnak, mely után Király Ferencz házi gazda és kedves méhész neje megvendégelték az érdeklődők nagy részét, mely a tanárnak kedélyes társalgásában is gyönyörködött, melylyel mindég csak a méhészeti köréből mondott el apróbb tanulságos részleteket.

Késő este váltunk el a népszerű tanártól ama óhajtással, hogy bár minél többször lehetne részünk ismeretterjesztő útmutatásaiban, nem úgy mint eddig, öt-hat évben egyszer.

Kiszely tanár Bogyo Sándor vendége volt.

Éhség — olcsó hús.

A mult év tavaszán a kisebb fizetésű állami tisztviselő a képviselőházhoz folyamodtak fizetésök felemelése érdekében, s kérvényökben a következő kifejezéssel élnek: „Asztalunkon egy héten át csak egyszer látunk húst, gyermekeink éheznek, koplálnak.” Ma a főváros és környékén körülbelül 20.000 munkanélküli ember van (magan Ujpesten 4000), ezeket családjaikkal bizonyára 50.000 lélekszámra lehet becsülni, és hány ezer és ezer szenved még azonkívül is szükséget, nyomort! A Budapesten nyomorgók számát ma biztosan 100.000-re lehet becsülni.

— Hát a fiaid?

— A fiaim? szegények! Szegény Bandikám a kisebbik . . . az szeretett, a másik? a nagyobbik kevély, szép . . . anyja fia! Azután fölémelt kezével indulatosan legyintett, eh, mit, biztosítottam az életemet — az egyetlen okos tettem volt, a mióta élek, — ezt is részeg fővel követtem el . . . ha meghalok, kifizetik az összeget, bedugják valamelyik kolégiumba a fiukat, a nevelésüket kifutja, legalább nem lesznek az anyjuk nyakan, az ügy is ki nem állhatja őket, szegényeket. Ha fel nőnek küzdjenek, ne legyen belőlük „urfi”, mint az apjuk volt.

— És aztán ez jól van így Dénes!

— Hát, ha nem lehet máskép!?

— Nem lehet máskép? kimondja azt? ne hidd, hogy annak az embernek, a ki az adósságaidat átvette, nincsen szive, nehidd hogy vesztet akaraja, a te életed becses előtte hidd el.

— Ugyan mire való ez a titkolódzás. Mi a neve annak az irgalmas szamarának, a ki én rajtam segítene? De legalább tiszszér kérdeztem már . . . édes kis örményem?

— No nem éppen . . . nem egészen.

— Csudálkoztam volna azon, hogy még te ilyent tennél — nevetett Dénes gúnyosan.

— Nő, nő, mire való a gúny? lepattan rólam, vagy egyezkedel velem, vagy nem. Választ hatsz, itt a tizezer forint, ott a pisztoly.

És belső zsebéből egy összekötött bankjegy csomót dobott az asztalra a pisztoly mellé.

A könnyelmű nagy úr szeme fölcillant, — még egy arasznyi mód az éltetésre, pénz! a mivel még egyszer szerencsét próbálhat a kártyán,

Ilyen körülmények között van-e természetesebb, mint az, hogy olcsó és egészséges hús beszerzéséről kell gondoskodni?

Bécs-, Berlin- és Párisban már vagy 40—50 év óta árúsítanak lóhúst. Bécs évenként 20.000, Páris 30.000 lónál többet fogyaszt. S hogy áll nálunk a nép-élelmezés ezen fontos kérdése?

Lóvágóhid építését már 1893. év óta tervezi a székesfőváros. Már 1896-ban vett fel a „tan. VIII. ügyosztály” 50.000 koronát a költségvetésbe e célra; 1900-ban ismételt, de minden eredmény nélkül. 1901. évi költségeloirányzatban ez a tétel ismét előfordul, de csak „a jövőben eszközlendő munkák” között, azaz ismét bizonytalan időre van elhalasztva.

Nemrégiben egy rövidke hír alakjában közölték a lapok, hogy a székesfővárosi tanács az országos állatvédő egyesület, a fuvarosok- és bérkocsisok ipartársulata, az állatbiztosító-társaság és az állattartók szövetkezete kérelmére utasította a mérnöki hivatalt, hogy a lóvágó-hid terveit és költségvetését készítse el, de azért tartunk tőle, hogy a főváros szomorú pénzügyi viszonyai elég ürügyül fognak szolgálni az ügy további elodázására. Pedig mennyivel fontosabb és sürgősebb volna épen a szegény és legszegényebb néposztály súlyos nyomorának enyhítésére az olcsó, egészséges és rendkívül tápláló lóhús kimérése, mint például egy monumentalis szökőkút építése az Erzsébet-téren!

Hogy a lóhús egészséges, tápláló élelmi czikk, eziránt az orsz. m. gazdasági egyesület, az orsz. állatorvos-egyesület, a földmiv. ministerium több ízben nyilatkozott; s igazán kíváncsiak vagyunk, hogy miért késleltetik mégis? Már-már hajlandó volna az ember elhinni, hogy a „Mészárosok és hentések lapja” — mely saját jól felfogott érdekében a lóhúst a tudományos és szakszerű vizsgálatok és észlelések ellenére is egészségtelennek mondja — nagyobb szaktekintély számba megy, mint a fent említett forumok.

A fővárosnak egy magasrangú tisztviselője, a kinek gondjaira az egészségügy van bízva, a lóhús kérdésének megbeszélésénél, legnagyobb meglepetésünkre oda nyilatkozott, hogy „Magyarországnak olyan kitűnő állatállománya van, hogy nincs szükségünk a lóhúshoz fordulni.”

Eltekintve attól, hogy állatállományunk statisztikai kimutatások és más államokkal való összehasonlítás után ítélve, sajnos, ma már nem olyan, mint volt, mit használ ez a kitűnő állatállomány a szegény néposztálynak, a midőn, azt Hegedüs Loránt képviselő nemrégiben kifejtette, Magyarországon kívül nincs más olyan földművelő állam, a hol a hús olyan drága volna, mint nálunk

Más oldalról azt hozzák elő, a mi alsóbb néposztályunk irtózni fog a lóhús evésétől. Hát az Isten szerelméért, a bécsi, berlini s páne párisiaknak rosszabb izlésük volna, mint nekünk?

a mely annyi embert tesz tönkre, de sokat meg talpra állít. Hát ha, most neki is kedvez a szerencse. A fia . . . a kis Bandika még az övé lenne.

Rátette a kezét a pénzre.

— S a feltétel?

— Válg el a feleségedtől.

— Hogy elvehesd?

— Igen hogy elvehessem.

— Hahaha . . . hahaha, tört ki nagy hahotával.

— Most már meg mondtam, eljött az ideje, hogy meg mondjam. Ez a becsületes számár én vagyok.

— Te-e . . . te Vertán Simi? te édes számaram.

— Én, én, a hónapos szobában nyomorgó szegény kis örmény prókátor, a kinek divatos rongyain kívül semmi vagyonát sem sejtették. Csak csudálkozd ki magad kedvedre . . . van min . . . aztán majd folytatom.

— Folytasd Simi, had halljam, csudálkozni azután is ráérek . . . majd a másvilágon.

— No hát kérlek, mit szólsz ehhez, a pusztádat rá iratom a fiadra, ha nagykorúak lesznek át vehetik, addig én kezelem, a jövedelmet én használom. Ezt a nyaralót meg a városi házat rá iratom a feleségedre, — neked pedig egyszer s mindenkorra kifizetek tíz ezer forintot, hogy megvehesd a lábad, míg valami tisztességes keresethez jutsz, kedves Dénesem.

Székely Dénes megfogta a kis ügyvéd két kezét és bele nézett a szemébe keményen.

— S ezt mind ingyen önzetlen, barátságból, a lakkezipő, hahaha, tintás ruha, hahaha!

Nem-e valószínűbb, hogy a szegény néposztály inkább vesz egészséges lóhúst, mint himlőt termelő borjúk, vagy pláne tuberculoitikus állatok sterilizált húsát? Az intéző körök nyugodtak lehetnek, hogy a mostani tömeges nyomor, a mely sajnos előreláthatólag nem egy hamar fog kisebbedni, elég garantiát nyújt, hogy a lóhús számára elég fogyasztó fog akadni.

Arról a nemzetgazdasági kárról, melyet a fővárosi lótulajdonosok szenvednek az által, hogy nincs lóvágóhid, továbbá hogy minő állatvédelmi szempontok jönnek itt még tekintetbe, arról lapunk legközelebbi számában lesz szó. —mm.

MI UJSÁG?

— **Kinevezés.** Gróf. Csáky Károly Emánuel váci püspök, ft. Léway Mihály abonyi esperes plebános — kerületi tanfelügyelőt, az újszászszolnok kerületi róm. kath. tanítóegylet elnökévé nevezte ki. Midőn a legmelegebb érzelmekkel üdvözöljük e kitüntetett állásban, nagy reményekkel tekintünk az egylet működése elé, mert megvagyunk győződve, hogy az egyletet, mely egy idő óta mi élet jelt sem ad magáról, ismert agilitásával és ügyszeretetével a tevékenység mezejére fogja kalauzolni. Értesülésünk szerint az új elnök már f. é. szeptember hó végén Szolnokra gyűlést fog egybehívni, mely alkalommal a helybeli róm. kath. tanítók közül többen elméleti és gyakorlati fellépéssel veendik ki részüket az egyleti működésből.

— **Ünnep.** A róm. kath. egyház f. hó 15-én, csütörtökön, Mária menyemenetele emlékeztetere Nagy Boldog Asszony napját fogja ünnepelni. Ez ünnepnek a magyarokra nézve történeti jelentősége is van. E napon koronáztatott meg Szt. István király s ajánlotta Magyarországot a Boldogságos Szűz pártfogásába; innen származott a „Regnum Mariánum”, „Mária Országá”-elnevezés.

— **A polgári iskoláról.** Lukács Gyula tanácsnok és Máthé József főjegyző a héten Budapesten jártak a polgári iskola ügyében; voltak a pénzügyministeriumban, a kulturminiszteriumban, Gulner államtitkárnál, a tanfelügyelőnél stb. Positív eredményt nem hozhattak magukkal, de jóakarató biztatást igen, valamint Gulner államtitkár orsz. képviselőnek ígéretét, hogy még e héten végére jár a dolognak s biztos értesülést nyerhetünk arra nézve, hogy az idén megnyithatjuk-e a polgári iskolát. Majd három hét telt bele ebbe is, hogy ennyit tudunk, holott ha ezelőtt két héttel az előjáróság azt teszi, — amit mi is nem győztünk eléggé sürgetni, — hogy személyesen nyer információt a dolgok állásáról s nem a „költsgén” rágódik, már túl volnánk a bizonytalan állapoton, mert még akkor az összes főténye-

Dénes összeszedte fonnyadt citrom színű arcját, s komolyan kérdezte:

— Szereted?

— Tíz éve.

— S ő?

— Csak ma tudta meg.

— Természetesen viszonozza . . . te boldog vetély társ . . . s a gúny ismét fölül kerekedett.

Az ügyvéd rá sem hederített, haladt a cél felé.

— Hiszed vagy nem?

— Nem! ezt ő róla nem hihetem.

Az ügyvéd kivette zsebéből a gyűrűt s két újja közt fölmutatta.

Székely Dénes jobb kezével megragadta a gyűrűt, mi közben balkezevel a bankjegy csomót a zsebébe gyűrte, az ékszert egy lóditással ki dobta az ablak alatt levő árok mély vizébe. A víz egyet csobbant; az után újra lassan fojdogált tovább, a hűség jelképét eltemetve.

— Hol az a meghatalmazás?

Az már ott volt kiterítve az asztalon.

— Legalább számláld meg a pénzt, — mondá a kis ügyvéd.

Dénes végig mérte nagy úri göggel.

— Én nem vagyok te! s azzal nevét alá firkantva, kalapot tett a fejére és úgy a mint volt, egy séta bottal, s egy pár világos keztyűvel ki setált otthonából, mind örökre.

Ment, vissza se nézett.

Az ügyvéd utána bámult még csak láthatta, azután nagyot ütött a tulajdon homlokára.

— Te buta! ezt bizony olcsóbban megkaphattad volna.

(Vége köv.)

zók, a kiktől függ az iskola sorsa — Budapesten voltak s a pozitív eredmény a kezünkbe volna. Isten segítségét is saját szorgalmunk és munkáságunkkal várhatjuk, az embernek is közre kell abban munkálkodni. Ne kívánjuk azt, hogy mindent országos képviselőnk csináljon meg nekünk, a ki így is túl van halmozva országos ügyek intézésével. Tegyük mi is valamit saját érdekünkben, megkívánja ezt városunk kulturális és anyagi érdeke s az a bizalom, melyet a közönség előljáróiba helyez.

— **Kecskeméti ipari és gazdasági kiállítás** megtekintésére városunkból is többen rándulnak át érdeklődők; az iparos osztályból nagyobb csoport utazik kecskemétre f. hó 20-án Szent István király napján. Azon iparosok kik a csoporttal szándékoznak menni, az ipartestületben kitelt iven nevüket feljegyezhetik, hol az utazás módozatai is megtudhatók.

— **Ambrúzs bácsi.** Boldogult koszorús írónk, Márton Ferencz (Abonyi Lajos) jóízű humorral megírt népszínművét adják elő ma, műkedvelő iparos ifjaink. Az előadás jövedelmének fele része az író szobrának alapja javára a másik fele az iparos ifjak önképző egylete javára fog fordíthatni. A műkedvelők névsorában ott látjuk a Gergely leányok, Halmi Ferencz és Szatmáry Kálmán (a cím szerepben) kiváló műkedvelők neveit is, a mi bizonyára elég biztosíték az előadás sikerére. Ajánljuk a jótékonyzért a művelt közönség szíves figyelmébe és jóakaratóba.

— **Villám csapás.** Mult héten kedden délután 2 órakor egy kis felhőskéből nagy villámlást és nyomban utána erős dörgést észleltünk, melyet több nem is követett. Ez a villám Neppel Ferencz tanyáján az istálló tetőzetének alsó sarkába csapott s a falban egy darabon hatolva, mintegy egér lyuk nagyságú nyílást csinálva kijött, és a szemben levő jászolra kötött három csikó közül a középsőt homlokou ütötte. A csikó nyomban összeesett és megdöglött. Épen abban a perczen érkezett ki a birtokos is. A csikó értéke 500. korona volt.

— **Administrator.** Hainiss Dezső czegeledi rkath. s lelkeszt, a váci megyés püspök az elhunyt Csajka Lajos plebános helyére: Törtelre adminisztrátorrá nevezte ki.

— **A czegeledi polgári iskola gyász.** Elefánty József, a czegeledi polgári iskola igazgató tanára f. hó 1-én hosszas súlyos szenvedés 30 évi szorgalmas munkálkodás után jobb létre szenderült.

— **Petőfi gyász.** Ma ötvenkét éve, hogy a legnagyobb magyar költőnek, Petőfi Sándornak szívét egy muszka lovas pikája keresztül szúrta. Ez alkalommal a fővárosban és több más városokba gyász ünnepélyek tartatnak a lánglelkű költő emlékeztetere. Apoljuk mi is kegyelettel emlékeztetést a nagy idők egyik legnagyobb vértanújának,

— **Kossuth emléke Amerikában.**

Az amerikai magyarság a messze idegenben sem feledte el Kossuth Lajos emlékét, kegyelettel emlékeznek meg róla a derék yankee-k is a kik olyan fogadtatásban részesítették 1851. december 8-dikán a Newyorkban partra szálló Kossuth Lajost, a milyenben e világon még senki sem részesült. Ennek a nevezetes napnak félszázados évfordulóját méltóképen ünnepelik meg az idén amerikai honfitársaink, ugymint Newyork város polgársága. Az ünnep ez év december 7-dikén kezdődik, a mikor is Newyorkban összegyűlnek az Amerikában szétszórtan élő magyarok, a kik lépéseket tettek az iránt is, hogy ünnepükön magyarországi küldöttek is vegyenek részt. Az ünnep december 8-dikán lesz és részt vesz azon Newyork egész társadalma, a milliomosok és a munkások egyaránt. E napon leplezik le a Kossuth-emléket is, melyet közadakozásból állítanak fel azon a helyen, a hol 50 év előtt Kossuth Lajos partra szállott és fogadta az amerikaiak üdvözlését. A leplezési ünnepen beszédet mond Newyork polgármestere is, a ki a városi képviselőtestület élén fog megjelenni. Este ki lesz világitva az egész kikötő, s örömmünnepet ülnek az amerikai magyarok, a kik a távol idegenben is kegyelettel őrzik nagyjaink emlékét.

— **Villám csapások.** A mult héten volt viharok alkalmával Czegeleden három helyen ütött le a villám. Sági Károlynak és Varga Ferencnek a házaiba, melyek le is égtek. Egy harmadik helyre is becsapott, de csak rombolt nem gyújtott.

— **Egy hegedű művészről.** Máthé István a fővárosban volt hivatalnok, — onokatestvére Máthé József főjegyzőnek, — a ki gyönyörű he-

gedű játékaival gyönyörködtette úgy a főváros előkelő közönségét, mint a vidékieket is, hébe hóba, ha valahova kedve volt kirándulni. Ez a művész a napokban hunyt el Budapesten, mely alkalommal egyik fővárosi élez lap a következő verssel parentálja el:

Szegény Máthé Pista!

Szegény Máthé Pista,
Be szépen hegedült,
S a keserű halál
Néki is befütyült!
Hogy is éljen, húzva
A magyar nótáit?
Elhegedülte azt
Már régen Szent Dávid

Dalos Beöthy Zsiga
Szállt égbe mult héten,
Most hegedős Máthé
Ő utána megyen.
Úgy dukál: énekest
A művész kísérje,
Magyarok istene
Gyönyörűségére!

— **Báró és színész.** Györszigeten esuf história esett meg a minap. A jelenleg ott működő Dobó Sándor szintársulatának hős szerelmesét, Lomniczy Bélát a csendőrség lopás gyanuja miatt letartóztatta. Ugy történt, hogy Lomniczyt báró Vécsy huszárhadnagy meg hívta vacsorára. Reggelig mulattak együtt. Mikor aztán Lomniczy hazament, a báró rémulve tapasztalta hogy minden pénze, aranyórája, aranyláncza s értékes írományokkal telt tárczája eltűnt. Minthogy a színész egy pillanatra sem mozdult el mellőle, azonnal reá gyanakodott s hozzá hajtattott. Lomniczy kijelentette, hogy nála semmi nincs. A zsebében azonban harmincz koronát egy virág eserép földjében eldugva pedig százkoronát találtak meg, Lomniczyt azonnal átadták a királyi ügyészségnek. A színész a vizsgálóbíró előtt tagadja a lopás szándékosságát, de elősmeri, hogy a nála talált pénz idegen vagyon lehetett, mert neki csak 6 koronája volt. A kritikus hajnalban többen látták, hogy mikor a kalapját levette, bankjegycsomó esett ki belőle. Az értéktárgyaknak azonban nyoma veszett. A szenzációs eset a közönség körében kinos megdöbbenést keltett s Ujházy Ede ottani vendégszereplését is megzavarta. Lomaiczit itt is mőkődőit legutóbb Kunhegyi társulatánál s intelligens megnyerő modorával soknak rokonszenvét kiérdemelte. Lám lám, kihittevolna, mi lakik a sima külső alatt.

— **Gyümölcsértékesítő tanfolyam.**

A budapesti m. kir. kertészeti intézetben (Gellért-hegy, Ménesi-ut 45. sz.) férfiak és nők számára e hónap 26-tól 30-ikáig bezárólag gyümölcsértékesítő tanfolyamot rendeztet a földmívelési miniszter. A jelentkezés egyszerű levélben történik és e hónap 10-ig küldendő be az intézet igazgatóságához. Az igazgatóság a jelentkezőket kérésük eredményéről közvetlenül fogja értesíteni. A tanfolyam ingyenes, a részvétel azonban az illető hallgató költségén történik. Ez a kis értesítés nagyon fontos intézkedést tartalmaz, és igen üdvös volna, ha valaki tőlünk is felrándulna a négy napos tanfolyamra, mert a gyümölcs értékesítés nálunk még egészen ismeretlen fogalom, pedig nagyon fontos gazdasági dolog.

— **Honvédszázadosból néptanító.** Fördös Kálmán m. kir. honvédszázados — mint a Pécsi Napló-ban olvassnk — kilépett a honvédség kötelékéből s beállott a nemzet napzamosai közé s most Szalafő községben ideiglenes minőségben alkalmazott néptanító. A honvédség tisztikarának egyik kiváló tagja volt s felebbvalói körében általános sajnálkozást keltett a honvédség kötelékéből való kilépése, mely családi okból történt s nemes jellemről tett tanúságot. Fördös Kálmán mielőtt a honvédség kötelékébe lépett, elvégezte a preparandiát s így most semmi akadálya sincs annak, hogy a néprevelés derék munkása lehessen.

— **Iparosok kongresszusa.** Szeptemberben, az ország ipartestületei Nagyváradon tartják meg kongresszusukat, amelyen Magyarország összes városai képviseltetik magukat. A kongresszus előkészítői remélik, hogy magas állásu kormánytisztviselőket nyerhetnek meg a kongresszus munkájában való részvételre, így magát Hegedüs Sándor kereskedelmi minisztert is. A minap Nagyváradra érkezett Ráth Károly, az országos ipartestületek elnöke, hogy a kongresszust érdeklő több dolgról tájékozást szerezzen. Délben az ipartestület vendéglőjében bankett volt, melyen Ráth Károly több érdekes dolgot mondott el a kongresszusra vonatkozólag. Leg-

fontosabb közülök az, hogy a nagyváradi kongresszus nem olyan irányban fog működni, mint az eddigi ipartestületi kongresszusok, amelyek nagyrészt gravámenekkel foglalkoztak és egész tanácskozásuk azzal telt el, hogy sérelmeket tárgyaltak. A nagyváradi kongresszus olyan reformokkal foglalkozik majd, melyek üdvösek lesznek Magyarország ipari életére. Az ország iparosai nagy és jogos érdeklődéssel néznek a nagyváradi kongresszus elé.

— **A párisi női szabók titkos rendőrsége.**

A párisi női szabó-czégeknek saját titkos rendőrségük van, amelynek az a főadata, hogy szép megrendelőik gyakran változó finanziaális viszonyait figyelemmel kísérje, kikütsassa s a czéget minden jelenségről sürgősen értesitse. Eljegyzések fölbontása, imádónak elmaradása, magas rangú személyiségnek valamely szinpadí csillag után való szerelemre lobbanása, mind olyan esemény, amelylyel a női szabónak számolnia kell és aminek idejekorán való megtudása által gyakran sok ezer frankot megment, amennyiben beszünteti a hitelt, vagy sok ezer frankot nyer, amennyiben a divának hitelt nyit. Ez a titkos rendőrség nagyobbára hölgyekből áll, akik aztán a legszebb ruhákat kapják ingyen, szolgálataik fejében.

Eladás.

Egy jókarban levő biezikli eladó, hogy kié? megmondja a kiadóhivatal.

Gara János és özv. Deutsch Józsefné

üzletében első rendű mésznek ára métermázsánként 2 kor. 60 fillér, vagyis 1 frt 30 kr.

Eladás.

Dr. Neuman Izidor ügyvéd tulajdonát képező öreg Magyar András féle ház kerttel, az V. kerületben örökáron eladó vagy haszonbérbe kiadó. Bővebb felvilágosítást ad Vajda Zsigm.helyben.

Egy jó családból való fiú lapunk kiadóhivatalában tanulónak fölvetetik.

Vajda Ferencz balhás-parti bér-gazdaságában eredeti „Hannah“ mag után termesztett, vetéshez kiválóan alkalmas, gondosan és tisztán kezelt sörárpa, métermázsánként 18 koronáért kapható.

Törköly, szilvórium, rum és finom likőröket

bárki hideg úton minden készülék nélkül előállíthat.

Kezelési könyv és árlapok ingyen.

Watterich A.

Budapest 2-5

VII Dohány utca 5 sz.

Sörmérő készülékek, cikkek a borkezeléshez, minden bor betegség elleni szerek. Első és legrégibb üzlet e szakmában.

Fennáll 30 év óta.

Pártoljuk a hazai kisipart!

Szerdahelyi János.

KÖNYVNYOMDÁJA, KÖNYV-,PAPIR- ÉS IRODASZER KERESKEDÉSE ABONYBAN.

Elvállal bárminemű

KERESKEDELMI, ÜGYVÉDI ÉS KÖZSÉGI

nyomatványokat,

műveket, évi zárszámadásokat,

árjegyzékeket stb.

Továbbá izléses kivitelben és jutányos árak mellett

BÁLI MEGHIVÓKAT,

tánczrendeket és tánczrendjelvényeket.

eljegyzési és esketési

MEGHIVÓKAT.

GYÁSZJELENTÉSEKET.

Vidéki megrendelések

gyorsan és pontosan

eszközöltetnek.

SCHOTTOLA ERNŐ BUDAPEST

a ruggyanta- (gummi) gyártás magyarországi megalapítója.

Műszaki központi üzlet VI. Andrassy-ut 2. Fonciére palota.

Legjobb minőségben, gyári áron szállit:

összes mérleggyártmányok (külön kiadásu árjegyzék ingyen és bérmentve) a gőzeséplőgépekhez szükséges összes anyagokat és eszközöket, csapággyfém, kenőszelenczék, olajhoz és sűrű tovttezsirhoz, géphajtószijak, vízmentes mozdony és cséplőgép ponyvák azzal, repeze- és kocsitakarók, asbest- és gummianyagok, szelepek, vízmutatók, feshmérők, dobsinek, kenőanyagok, zsiradék, gabónazsákok „Elsősegély“-kötszerszekrények, mely kötszerszekrények a ministeri rendeletnek megfelelően minden ipartelepen, gyárüzemnél, malomban stb beszerzendők.

Árjegyzék és ismertetések ingyen és bérmentve.